

bb 74. ünnepi hangverseny a budapesti kórus fennállásának 25. évfordulója alkalmából

t ol gk vm sr

1965. november 22.

hétfőn este a zeneakadémián tartották meg a budapesti kórus fennállásának negyedszázados jubileumára rendezett hangversenysorozat első koncertjét. a magyar állami hangversenyzenekart és a budapesti kórust forrai miklós vezényelte. az est műsorán bach h-molt miséje szerepelt./mti/

20..00/gy

2000 *szek*

- . -

-40-

v é g e

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fem-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1965. november 23.

bb 1. gyermekvédelmi szűrő- és tanácsadó állomás nyílik - otthon az elfoglalt szülők gyermekeinek

i n i t n é v m z s

1965. november 23.

a budapesti tanácsok az elmúlt öt évben 1300-zal növelték a gyermekotthoni helyek számát, s a nevelő intézmények fenntartására minden esztendőben tetemes összeget - 1966-ban például több mint százmillió forintot költenek. az anyagi fejlesztéssel párhuzamosan a főváros illetékesei az intézmény-hálózat szervezeti felépítését, pedagógiai munkáját is javítani akarják. az állami gondozásban részesülő csaknem 8000 budapesti gyermek helyzetének vizsgálata során például kiderült, hogy - megfelelő szelektáló intézmény hiján - a gyermekek jelentékeny hányada egyéni körülményeinek alaposabb mérlegelése nélkül kerül különböző intézetekbe, vagy a kijelölt nevelőszülőkhöz. ezen a helyzeten kívánnak segíteni a gyermekvédelmi szűrő és tanácsadó állomás létrehozásával, amely a jövő év elején úbudán, a szél utca 11-13 szám alatti gyermek- és ifjúságvédő intézet keretében kezdi meg munkáját. itt orvospszichológusok, gyógypedagógusok, ifjúságvédő felügyelők foglalkoznak majd a felvételre javasolt gyermekekkel, s tüzetes vizsgálat alapján döntenek el, hogy a beutaltak nevelése melyik intézménytípusban oldható meg a legeredményesebben. a szűrőállomás szaktanácsokat ad a gyermekvédő otthonoknak a beutaltakkal való foglalkozáshoz, s vizsgálatait a nevelőszülőkhöz kihelyezendő, illetve örökbefogadott gyermekekre is kiterjednek majd.

ujyszerű gyermekvédelmi intézmény lesz az általános iskolás lányok hetes rendszerű gyermekotthona is, amelyet a jelenleg felújítás alatt álló hóvirág gyermekotthonban rendeznek be. a második kerületi tapolcsányi ut 4 szám alatti intézménybe olyan gyermekek kerülnek, akiknél nem okvetlenül szükséges az állami gondozásba vétel, azonban a szülők nagyfokú elfoglaltsága, vagy egyéb problémák miatt az otthoni nevelés nem oldható meg.
/folyt.köv./

- 1 -

Me

/bb 1. gyermekvédelmi...1.folyt./vm

a növendékek a körzethez tartozó általános iskolában tanulnak majd, s a gyermekotthonban hétfő reggeltől szombat délig tartózkodhatnak. az új intézmény tapasztalatai alapján hasonló nevelőotthont rendeznek be a hüvösvölgyben, általános iskolás fiuk részére./mti/

- . -

bb 2. téliesítették a „prizmafalvakat,, szabolcsban

vid ká tr vm

1965. november 23.

66.000 holdon termeltek burgonyát szabolcs-szatmár megye nagyüzemei és háztáji gazdaságai az idén. a termésből a községek határában valóságos „prizmafalvak,, épültek. mándok, nagyeseid és vencesellő községek termelészövetkezetei csaknem ezer hold föld termését rakták kupacokba a tanyaközpont közelségében, hogy folyamatosan szállíthassák a burgonyát a főváros és az iparvidékek piacaira, a prizmákat most téliesítették. a burgonyát husz centiméteres szalmaréteggel, majd ugyanilyen vastagon földdel takarták be. a téliesített prizmákban a szabolcsi nagyüzemek több mint egymillió mázsa burgonyát tárolnak vetőmag és csaknem ugyanennyit tavaszi értékesítés céljára. munkába álltak a prizmafelelősök is, akik rendszeresen ellenőrzik a halomba rakott burgonya állapotát és szükség szerint szellőztetik, illetve takarják a gumókat./mti/

-.-

bb 4. szereposztási újdonságok az operaház decemberi műsorán

i ol gk vm sr

1965. november 23.

december 12-én az erkel színház „fidelio,, előadásán első ízben éneklő jaquino szerepét kövecses béla, a „parasztbecsület,, december 18-i előadásán pedig szabó rózsát - akit az idén szerződttetett az operaház ösztöndíjasai sorába - lola szerepében hallhatja az erkel színház közönsége.

a balettművészek közül kaszás ildikó a „hattyúk tava,, december 4-i, metzger mária a „diótörő,, 12-i, bérczes mária és jurkovits mátyás pedig a „jános vitéz,, 19-i előadásán kapott új feladatot./mti/

- . -

- 2 -

bb 5. híneg telet jeleznek: szokatlanul nagy tömegben érkeztek a csonttollu madarak - kevés a vadliba, sok a réce

i cs/tné/m/ká

1965. november 23.

a madártani szakértők már november első napjaiban „értésültek,, a váratlan időjárás fordulatáról: szokatlanul népes csapatokban érkeztek ugyanis hazánkba a csonttollu madarak. ezek az északi vándorok 4-5 nappal megelőzik, s így megbízhatóan előrejelzik, a keményebb hidegek érkezését, illetve a nagyobb havazásokat. az utóbbi két hétben egyre nőtt a csonttolluak létszáma, s már a két-háromszáz-as csapatok sem ritkák. az ornitológusok valószínűnek tartják, hogy a csonttollu madarak tömeges érkezése tovább tart, ami rendszerint a hideg telek előjele.

a rovarokkal táplálkozó madárfajok mind elvonultak már, s csak a télen honos fajok maradtak. az idei ősz meglepetése hogy a máskor többszázézes tömegekben érkező vadlibák csak gyér létszámmal jelentkeztek; a hortobágyon például, ahol „normális,, években ilyenkor félmilliónyi vadlud lepte el a tavak környékét, most alig ezer- ezerkétszáz példány lézeng. más vidékeken az ezres csapatok helyén alig tucatnyi libát találnak a vadászok. a szakemberek valószínűnek tartják, hogy a vadliba-vonulás zöme elkerülte hazánkat. mintegy ellensúlyozásképpen viszont szokatlanul nagy tömegben érkeztek a récék, különösen nagy számban tanyáznak az északról érkezett récék a balaton nádasaiban, ahol valószínűleg a tó teljes befagyásáig maradnak, s csak akkor vonulnak tovább dél felé. jellemző hogy a balatonfenyves és balatonmária közötti partszakaszon körülbelül 16.000 récét számláltak a megfigyelők. /mti/

-.-

bb 3. háromezer új óvodai hely, több mint hatszáz tanterem, újabb diákotthonok, művelődési házak épülnek - gyermekváros komáromban, bővül a felsőoktatási intézmények hálózata - a művelődésügyi tárca 1966-os fejlesztési-beruházási tervei

i vt/j/m/zs

1965. november 23.

a művelődésügyi tárca jövő évi fejlesztési-beruházási terveiről tájékoztatták az mti munkatársát a minisztérium tervigosztályán. elmondották, hogy 1966-ban az óvodai helyek száma előreláthatólag háromezerral növekszik.

/folyt.köv./

- 3 -

/bb 3. háromezer....1.folyt./vm

a következő esztendőben 395 általános iskolai tanterem készül el, s ebből több mint 150 társadalmi erőforrások felhasználásával, részben állami támogatással valósul meg. korszerű nyolc-tizenkét tantermes iskola épül érdekligeten, devecserben, balatonalmádiban, szentlőrincen, zalaegerszegen. jövőre megkezdik további 178 általános iskolai tanterem építését is, s ennek eredményeként egy-egy nagyobb iskolával gazdagodik hajdunánás, lőrinci, pécs és zalaszentgrót. a szakrendszerű oktatás továbbfejlesztése érdekében több általános iskolai diákotthon létesítését is előirányozza az 1966. évi tervjavaslat. a tanyasi gyerekek számára korszerű, új diákotthon épül például izsákon, ebesen, nyiregyházán.

a már meglévő középiskolák tanterem-ellátottságának javításához jelentősen hozzájárul, hogy jövőre újabb 215 középiskolai tanterem építését fejezik be, többek között kecskeméten, pékescsabán, gyulán, szarvason, szentesen, bicskén, polgáron, heves közsgben, oroszlyánban, salgótarjánban, vácott, kunhegyesen, vasváron, debrecenben, kazincbarcán, miskolcon. egyidejűleg megkezdik új középiskolák építési munkáit is például magyaróvárrott, szombathelyen, veszprémben, Letyenyén, miskolcon. négyszáz középiskolás fiatal befogadására alkalmas diákotthon készül el miskolcon, s folytatják a szekszárdi 400, valamint a hódmezővásárhelyi 384 személyes diákotthon építését.

jövőre a gyermekvédelmi és gyógypedagógiai intézmények hálózatának fejlesztésére is sor kerül. megkezdik a komáromi gyermekváros építését - itt 320 állami gondozottat helyeznek majd el, - s az abonyi, valamint a kaposvári gyermekotthon bővítését. tervbe vették több más gyermekintézmény kisebb bővítését, s néhány gyógypedagógiai osztályterem építését is.

a népművelési hálózat fejlesztése során a program szerint folytatják a hunnia filmstudio rekonstrukcióját. a részleges rekonstrukció befejezése 1967-re várható. 1966-ban befejezik a pesti vígadó állagmegóvási munkáit, s folytatják az épület használatbavételének műszaki előkészítését. jövőre befejezik a hevesi sándor/volt izabella/ téri színház átépítését, korszerűsítését is. nyiregyházán elkezdik a 600 személyes új szélesvásznú filmszínház kivitelezési munkáit, s befejezik az érdi, az ózdbolyoki, valamint a szombathelyi ugyancsak szélesvásznú mozik építésének műszaki előkészítését. elkészül a tiszaszederkényi, a hevesi járási művelődési otthon, a salgótarjáni és a keszthelyi járási művelődési ház, továbbá a zalaegerszegi megyei könyvtár. befejezik a marcali járási könyvtár építését, s egyidejűleg hozzálátanak a szekszárdi megyei, a tamási járási művelődési ház, valamint a tatai járási művelődési ház és könyvtár kivitelezési munkáihoz. több községben létesítenek kisebb művelődési otthon helyi erőforrásból.
/folyt.köv./

- 4 -

kle

/bb 3. háromezer....2.folyt./vm

a felsőoktatás területén is jelentős beruházások folytatása, illetőleg megkezdése szerepel az 1966. évi tervben. befejezik a budapesti műszaki egyetem iii.számú tanulmányi épületét, valamint az 1000 illetve a 450 hallgató elhelyezését biztosító kollégiumok építését. elkezdik egy újabb tanulmányi épület kivitelezési munkáit is. a miskolci nehézipari műszaki egyetemen tovább épül a 450 fiatal befogadására alkalmas kollégium, s megkezdődik a könyvtárépület építése is. elkészül a jövő évben az eötvös Loránd tudományegyetem, a szegedi józsef attila tudományegyetem, az egri tanárképző főiskola 320-320, a szombathelyi tanítóképző intézet 250 és a szarvasi óvónőképző 180 személyes kollégiuma. folytatják a nyiregyházi tanárképző főiskola építését. a veszprémi vegyipari egyetemen hozzákezdenek az 1500 személyes menza, debrecenben pedig a kossuth lajos tudományegyetem kémia i. tanulmányi épületének és közműveinek kivitelezési munkáihoz. a hazánkban tanuló külföldi ösztöndíjasok részére budán háromszáz személyes bentlakásos intézetet építenek s megkezdik a marx károly közgazdaságtudományi egyetem kinizsi utca 400, debrecenben pedig a tanítóképző intézet 110 személyes kollégiumának építését
/mti/

- - -

bb 6. magyarországot is meghívták az afro-ázsiai és latin-amerikai országok havannai szolidaritási konferenciájára

i ms/gg/m/zs

1965. november 23.

a magyar szolidaritási bizottsághoz a napokban érkezett meg az afro-ázsiai és latin-amerikai szolidaritási konferencia előkészítő bizottságának meghívása a jövő év első napjaiban havannában tartandó találkozóra, a nagyszabásúnak ígérkező tanácskozásról a magyar szolidaritási bizottságnál elmondták:

- első ízben kerül sor az afro-ázsiai és latin-amerikai országok képviselőinek ilyen együttes tanácskozására, ami egyben azt jelenti, hogy a szolidaritási mozgalom - a másfél év előtt algériában megtartott afro-ázsiai szolidaritási konferencián elhangzott kívánságnak megfelelően - immár latin-amerikai népeit, haladó erőit is magában foglalja. magának a konferenciának összehívását májusban, a ghanai winneba-ban lezajlott értekezleten határozták el.

/folyt.köv./

- 5 -

bb 6. /magyarországot ... 1. folyt./ m

- népünk megbecsülésének újabb bizonyítéka, hogy a szovjet-unió kivül ezuttal - több európai szocialista ország küldöttivel együtt - magyarország képviselőjét is hivatalosan meghívták erre a nagyjelentőségű tanácskozásra, amelyen együtt lesznek az imperializmus, a kolonializmus és neo-kolonializmus elleni harcban elsősorban érdekelt három világrész, -ázsia, afrika és délamerika- képviselői. a napirenden szereplő kérdések között a jelenlegi nemzetközi helyzetben különös időszerűséggel jelentkeznek a katonai bázisok felszámolásáért, a nukleáris fegyverkezés megszüntetéséért folytatott küzdelem, a faji megkülönböztetés, valamint a nyílt imperialista agressziók elleni harc kérdései, de széles körben vitatják meg a gazdasági, szociális és kulturális téren megnyilvánuló imperialista és neo-kolonialista törekvések elleni közös fellépés, három világrészre kiterjedő összefogás szükségességét, a fejlődő országok kapcsolatainak szorosabbra fűzését is.

- a találkozó jelentőségét növeli az a körülmény, hogy a szolidaritási konferenciát havannában, a kubai forradalom 7. évfordulójának idején tartják meg, ami a hős kubai nép iránti elismerést mutatja. kuba példája, a kubai nép eredményeinek és tapasztalatainak megismerése bizonyára további lendületet ad a felszabadító mozgalmaknak. ennek egyik legfontosabb záloga, hogy a kubai párt és kormány messzemenő támogatással valóban mindent megtesz az első afro-ázsiai és latin-amerikai szolidaritási konferencia sikeréért. /mti/

...-

- 6 -

bb. 7. sózzák a habarcsot és a betont - forró vízzel olvasztják a havat a zsaluzatról - a hideg késtelteti az építkezési munkákat

1 sb/lk/e ki

1965. november 23.

a szokatlanul korai hideg és a havazás a téli munkahelyek előkészítése közben érte az építőmunkásokat. a legtöbb építkezésen sikerült egy-két nap alatt átállni a téli munkára, de jó néhány helyen - ahol csak december elejére tervezték az előkészületek befejezését - most akadozik az építés. a hidegre érzékeny homlokzati vakolást azonban az idén átadandó épületeken egy-két kivételtől eltekintve már elvégezték az ém vállalatok dolgozói. néhánynapos késedelmet okoz viszont több lakóháznál, hogy az ablakok még nincsenek beüvegezve. átmenetileg műanyagfóliával zárták le az ablaknyílásokat, az országos szakipari vállalat üvegezői pedig most szinte éjjel-nappal dolgoznak.

a budapesti nagy lakótelepeken nem álltak le a daruk és az épületszerkezeteket, paneleket, blokkokat szerelő brigádok, igaz, hogy lassabb a szerelés. a zöldfa vendéglő helyén épülő 136 lakásos ház homlokzatának vakolását ötletes megoldással segítették az építők, hogy még az idén átadhassák a lakásokat. konyhasót keverték a habarcsba, s így az utóbbi napok hideg időjárása nem bírta megfagyasztani a friss vakolatot. a lakatos utcai lakótelep építői forró vízzel olvasztották ki a havat és a jeget a kilencemeletes öntőtház zsaluzatából, s előmelegített anyagokból kevert betonnal falazták a hidegben. a betonhoz fagyásgátló vegyszert is adagoltak, s így a mínusz 5- mínusz 10 fokos hideg sem árt ennek a betonfalnak. az év végéig átadandó épületekben már mindenütt megkezdtek a fűtést az építők, s megnyugtató, hogy elegendő tüzelőanyag áll rendelkezésükre. a tél a jövő évi átadásra tervezett építmények munkálatainál okozza a legtöbb nehézséget, mert most már nemcsak a vasuti vagonhiány, hanem a tehergépkocsi-szállítás zavarai is akadályozzák számos építkezés cement- és sóderellátását. ezért több építkezésen a vállalatok átcsoportosították a munkaerőt olyan helyre, ahol nincs anyagihiány és tovább dolgozhatnak. /mti/

...-

8.40/e

- 7 -

bb. 9. a csizma a sztár - kielégítő a meleg lábbeli ellátás
- megkezdődött a téli cipővásár

i kf/kf/e ki bs

1965. november 23.

megkezdődött a téli cipővásárlás. a lábbeli vásár sztárja az idén is változatlanul a divatcsizma. a múlt héten több ezer fogyott belőle a fővárosi cipőboltokban. egyedül a corvin áruház tizezer párat adott el egy hét alatt, a divatcsarnokban pedig naponta 600-800 párat vásároltak.

a múlt évi hatvanezerrel szemben 120 000 pár bőrcsizmát szállítottak az üzletbe. a tavaly kevésnek bizonyult cseh-szlovák műbőr csizmácskákból is mintegy 300 000 kerül forgalomba. ezt egészíti ki több mint 200 000 - olcsó, bélelt, betétcipő nélkül viselhető - gumi divatcsizma, nem szólva a száras hőcipőkről és a hagyományos gumi hőcsizmákról.

javult és kielégítőnek mutatkozik az ellátás másfajta meleg lábbeliktől is. a „sima”, magasszáru cipő helyett egyre szívesebben hordják a nők a bundacipőt, amelyből az igényeket ki tudják elégíteni. a főleg vidéken keresett, s tavaly hiánycikknek számított posztószáras meleg cipőből kétszáz ezer pár került a boltokba. a férfi bundacipő is elegendő, s az igényeknek megfelelően a „bokafixes”, a háromnegyedes száru melegcipő van többségben. újdonság az ~~olcsó, szintetikus~~ ~~antistatisztikus~~ ~~hasított~~ sertésbőrből készült, ugyancsak könnyű férficipő, amelynek oldalán másfél-két centis gumiszegély teszi beázásmentessé a lábbelit. megtalálhatók az üzletben az erősebb használatra alkalmas vastagtalpu félcipők, bakancsok, durábel cipők is.

bőséges a gyerekcipő ellátás. száras cipőből több mint két és félmillió pár áll a vevők rendelkezésére. van közöttük vastagabb bőrtalpu, amely korcsolyázáshoz is használható. növekedett a gyermek bundacipők mennyisége, s javult a hőcipő-ellátás is. a kedvelt cseh-szlovák import, prémgalléros és sima, hőcipőből - 35-ös számozásig - csaknem 40 százalékkal több került az üzletbe, mint tavaly. /mti/

...-

8.50/a

- 8 -

bb. 8. orgazdáknak szállítottak a rájuk bizott építőanyagokból

i bc/tr/e zs cz

1965. november 23.

szabó istván tehergépkocsi vezető és több rakodómunkás a 14. kerületi építő kisipari szövetkezet munkahelyeire végzett szállításoknál különféle építőanyagokat eltulajdonított és orgazdáknak eladott. a visszaélésekkel mintegy hatezer forint kárt okoztak, aminek kétharmadát az ellenük indult eljárás során megtérítették.

a központi kerületi bíróság szabó istvánt egy évi szabadságvesztésre ítélte. a rakodók közül a büntetett előéletű karsai zoltánt egy évi és négy hónapi, oltyán-csere dezsőt egy évi, németh jánost hat hónapi szabadságvesztéssel sújtotta. három további vádlott négy-nyolc hónapi felfüggesztett szabadságvesztés büntetést kapott. az elítélteket kötelezték a még hiányzó kárösszeg megfizetésére. /mti/

...-

bb. 10. a magyar ipar legpontosabb szerszámgépe

i sl/tr/e ki bs

1965. november 23.

a szerszámgépipari művek kőbányai gyárában megkezdték az eddigi legpontosabb szerszámgép sorozatgyártását. az ekm-200-as típusu esztergapad betűjelzései is a berendezés korszerűségére utalnak, a k és az m betű különleges pontosságú műszerész-esztergát jelent. különleges csapágyazása, ujszerű szánvezérlése alkalmassá teszi a gépet arra, hogy legfeljebb három mikron - háromezred milliméter - eltéréssel, tehát igen nagy pontossággal munkálja meg a fémet. egészen tökéletes geometriai alakot, tükörsima felületet ad az esztergált anyagnak. eddigi legpontosabb műszerész-esztergáink legfeljebb 0,02 milliméter pontossággal dolgoztak, a mostani tehát hétszer olyan megbízható. ez már a legkorszerűbb hradástechnikai berendezések és műszerek esztergálására is alkalmas. a gyárat bővebben elhalmozták rendelésekkel, a hazai és a külföldi vásárlók már a jövő évre tervezett mennyiséget is lekötötték az új gépből. az ekm 200-as esztergapadot a legfejlettebb szerszámgépiparral rendelkező országok is szívesen megvásárolják. a gépekből a többi között francia, osztrák, nyugatnémet és japán cégek is rendeltek. /mti/

...-

9.00/a

- 9 -

bb 11. új folyóirat : a mezőgazdasági építési szemle

ie/ká/s la

1965. november 23.

új folyóirattal gyarapodott a hazai műszaki szakirodalom: megjelent a mezőgazdasági építési szemle első száma. a folyóirat a még csak igen rövid mulittal rendelkező mezőgazdasági tervezés és építészet sokoldalú, mezőgazdászokat, biológusokat, közgazdászokat és tervező mérnököket érintő problémáival foglalkozik. az első szám többek között a szőlőfeldolgozó és a szarvasmarhatartó épületekről, valamint a magyar tervek alapján épülő mongol biológiai kombinátról közöl cikkeket. a negyedévenként megjelenő folyóiratot a földművelésügyi minisztérium tervező vállalata, az agrotarv adja ki./mti/

bb 13. csütörtökön kezdődik a tv új mezőgazdasági szakfilmsorozata

ie/ká/s cz

1965. november 23.

a magyar televízió és a földművelésügyi minisztérium ismét megindítja mezőgazdasági szakfilmsorozatát. a 25-30 perces szakfilmek a gyakorlatban már jól bevált, demég nem elég széles körben ismert és alkalmazott termelési, gépesítési, takarmányozási és állategészségügyi módszereket ismertetik. az első filmet november 25-én 18.30 órától láthatják a tv-nézők. a film közvetítését november 28-án, vasárnap 15.50 órakor megismétlik. ezt követően - a karácsonyi, újévi időszak kivételével - minden csütörtökön, illetve vasárnap jelentkezik a tv 12 szakfilmből álló mezőgazdasági sorozata./mti/

bb 14. 220.000 munkanapot dolgoztak a szolnok megyei diákok a földeken

vid/ká/s sr cz

1965. november 23.

a szolnok megyei kisz-bizottság összegezte a megye tanulói ifjúságának a mezőgazdasági feladatok megoldásában vállalt tevékenységét. a rendkívül csapadékos időjárás miatt az idén összetorlódtak a munkák a mezőgazdasági üzemekben. a középiskolák és általános iskolák tanulói felajánlották segítségüket a termés betakarításához: negyvenezer diák dolgozott a paprika-, paradicsom szedésénél, a kukoricatorésnél, ezenkívül a növényi kártevők irtásában is részt vettek. a diákok együttesen 220.000 munkanapot dolgoztak gyakorlati foglalkozás keretében a mezőgazdaságban. munkájuk értéke csaknem eléri a tízmillió forintot. a legjobb eredményt elért középiskolák kisz-szervezetét és uttörőcsapatokat 40.000 forint külön jutalomban részesíti a megyei tanács és a kisz-bizottság./mti/

9.05/a

- 10 -

kek

bb. 12. csaknem 16 millió forint mezőgazdasági termelési hitel két hónap alatt

i kf/kf/e ki bs

1965. november 23.

az országos takarékpénztár és a szövetség szeptemberben vezette be az új hitelformát, a háztáji termelés növelését elősegítő mezőgazdasági hitelt. az otp hitelezési főosztályának tájékoztatása szerint az első hónapban 400 kérelemre hárommillió forintot folyósítottak. októberben már valamennyi kerületi és megyei otp fiók engedélyezett hitelt, s a takarékszövetkezeteknél is sokan jelentkeztek ilyen kölcsönért. októberben megkétszereződött ez a mezőgazdasági hitel-forgalom, 1 960 kérelmező 12.8 millió forintot vett fel.

a legtöbb kölcsönt, 444 igénylőnek 2.2 millió forintot, szabolcs megyében adták ki. hajdu megyében 297 kérelmező 2 millió forintot kapott, míg békés megyében 248 háztáji gazdaság fejlesztésére igényeltek és utaltak ki 2.1 millió forintot. a fővárosban várakozáson felül kelendőnek bizonyult az új hitelfajta. elsősorban természetesen a külső kerületekben, a 3., a 15., a 16., a 17. kerületben, valamint újpesten és budafokon indult meg a hitelforgalom. bármennyire is furcsának tűnik még a belvárosban, az 5. kerületi otp fiókban is folyósítottak 30 000 forint mezőgazdasági kölcsönt négy kérelmezőnek gyümölcs-telepítésre, takarmánybeszerzésre, baromfitenyésztésre. a „titok nyitja”, persze az, hogy a hiteleket a lakóhely szerint illetékes otp fiók adja, s felhasználására természetesen nem a belvárosban került sor.

vidéken a kölcsönök többségét szőlő és egyéb gyümölcsös telepítésére, tenyészállat-vásárlásra, méhészkedésre, sertés-hizlalásra adták. a fővárosban ugyancsak gyümölcsös telepítésre, zöldségtermesztésre, baromfitenyésztésre, ólak vásárlására folyósították a hitelek nagy részét.

bár az akció szélesedik, a tényleges forgalom az érdeklődéshez képest országszerte a vártnál kisebb volt. ezt nagyban befolyásolta az, hogy az akció lényegében a mezőgazdasági év végén indult. az érdeklődők nagy száma azonban arra enged következtetni, hogy a tavaszra megélnék a forgalom. az otp egyébként nem zárta le a mezőgazdasági hitelkereteket. a télen is felhasználható beruházásokra ezután is folyamatosan adnak mezőgazdasági kölcsönt. /mti/

9.02/e

- 11 -

kek

bb 11. új folyóirat : a mezőgazdasági építési szemle

ie/ká/s la

1965. november 23.

új folyóirattal gyarapodott a hazai műszaki szakirodalom: megjelent a mezőgazdasági építési szemle első száma, a folyóirat a még csak igen rövid mulittal rendelkező mezőgazdasági tervezés és építészet sokoldalú, mezőgazdászokat, biológusokat, közgazdászokat és tervező mérnököket érintő problémáival foglalkozik. az első szám többek között a szőlőfeldolgozó és a szarvasmarhatartó épületekről, valamint a magyar tervek alapján épülő mongol biológiai kombinátról közöl cikkeket. a negyedévenként megjelenő folyóiratot a földművelésügyi minisztérium tervező vállalata, az agroterv adja ki./mti/

bb 13. csütörtökön kezdődik a tv új mezőgazdasági szakfilmsorozata

ie/ká/s cz

1965. november 23.

a magyar televízió és a földművelésügyi minisztérium ismét megindítja mezőgazdasági szakfilmsorozatát, a 25-30 perces szakfilmek a gyakorlatban már jól bevált, demég nem elég széles körben ismert és alkalmazott termelési, gépesítési, takarmányozási és állategészségügyi módszereket ismertetik. az első filmet november 25-én 18.30 órától láthatják a tv-nézők. a film közvetítését november 28-án, vasárnap 15.50 órákor megismétlik. ezt követően - a karácsonyi, újévi időszak kivételével - minden csütörtökön, illetve vasárnap jelentkezik a tv 12 szakfilmből álló mezőgazdasági sorozata./mti/

bb 14. 220.000 munkanapot dolgoztak a szolnok megyei diákok a földeken

vid/ká/s sr cz

1965. november 23.

a szolnok megyei kisz-bizottság összegezte a megye tanulói ifjúságának a mezőgazdasági feladatok megoldásában vállalt tevékenységét. a rendkívül csapadékos időjárás miatt az idén összetorlódtak a munkák a mezőgazdasági üzemekben. a középiskolák és általános iskolák tanulói felajánlották segítségüket a termés betakarításához: negyvenezer diák dolgozott a paprika-, paradicsom szedésénél, a kukoricatorésnél, ezenkívül a növényi kártevők irtásában is részt vettek. a diákok együttesen 220.000 munkanapot dolgoztak gyakorlati foglalkozás keretében a mezőgazdaságban. munkájuk értéke csaknem eléri a tízmillió forintot. a legjobb eredményt elért középiskolák kisz-szervezeteit és uttörőcsapatokat 40.000 forint külön jutalomban részesíti a megyei tanács és a kisz-bizottság./mti/

9.05/a

- 10 -

PKA

bb. 12. csaknem 16 millió forint mezőgazdasági termelési hitel két hónap alatt

1 kf/kf/e ki bs

1965. november 23.

az országos takarékpénztár és a szövetség szeptemberben vezette be az új hitelformát, a háztáji termelés növelését elősegítő mezőgazdasági hitelt. az otp hitelezési főosztályának tájékoztatása szerint az első hónapban 400 kérelemre hárommillió forintot folyósítottak. októberben már valamennyi kerületi és megyei otp fiók engedélyezett hitelt, s a takarékszövetkezeteknél is sokan jelentkeztek ilyen kölcsönért. októberben megkétszereződött ez a mezőgazdasági hitel-forgalom, 1 960 kérelmező 12.8 millió forintot vett fel.

a legtöbb kölcsönt, 444 igénylőnek 2.2 millió forintot, szabolcs megyében adták ki. hajdu megyében 297 kérelmező 2 millió forintot kapott, míg békés megyében 248 háztáji gazdaság fejlesztésére igényelték és utaltak ki 2.1 millió forintot. a fővárosban várakozáson felül kelendőnek bizonyult az új hitel-fajta. elsősorban természetesen a külső kerületekben, a 3., a 15., a 16., a 17. kerületben, valamint újpesten és budafokon indult meg a hitelforgalom. bármennyire is furcsának tűnik még a belvárosban, az 5. kerületi otp fiókban is folyósítottak 30 000 forint mezőgazdasági kölcsönt négy kérelmezőnek gyümölcs-telepítésre, takarmánybeszerzésre, baromfitenyésztésre. a „titok nyitja”, persze az, hogy a hiteleket a lakóhely szerint illetékes otp fiók adja, s felhasználására természetesen nem a belvárosban került sor.

vidéken a kölcsönök többségét szőlő és egyéb gyümölcsös telepítésére, tenyészállat-vásárlásra, méhészkedésre, sertés-hizlalásra adták. a fővárosban ugyancsak gyümölcsös telepítésre, zöldségtermesztésre, baromfitenyésztésre, ólak vásárlására folyósították a hitelek nagy részét.

bár az akció szélesedik, a tényleges forgalom az érdeklődéshez képest országszerte a vártnál kisebb volt. ezt nagyban befolyásolta az, hogy az akció lényegében a mezőgazdasági év végén indult. az érdeklődők nagy száma azonban arra enged következtetni, hogy a tavaszra megélenkül a forgalom. az otp egyébként nem zárta le a mezőgazdasági hitelkereteket. a télen is felhasználható beruházásokra ezután is folyamatosan adnak mezőgazdasági kölcsönt. /mti/

9.02/e

- 11 -

PKA

bb 15. új munkáskórus alakult körmenden

vid/tné/s sr cz 1965. november 23.

Körmenden, ahol a harmincas években országos hírű énekkar működött, a régi dalosok és a járási művelődési otthon vezetőinek kezdeményezésére új vegyeskórus alakult. A több mint ötven tagú munkáskének magvát a körmendi cipőgyár dolgozói alkotják. A próbákat már megkezdték: műsorukon mozgalmi dalok szerepelnek, később klasszikus énekkari művek előadására is vállalkoznak./mti/

--

bb 16. korcsolyapálya az iskolaudvaron

vid/sk/s sr cz 1965. november 23.

A szombathelyi Antal János és Fürst Sándor utcai általános iskolák udvarán a szülők, a tanulók, az iskola dolgozói és a patronáló vállalatok összefogásával korcsolyapályát építettek. Így teremtenek téli sportolási lehetőséget 4000-5000 fiatalnak, amíg a város nagy korcsolyapályája elkészül.

Az Antal János utcai általános iskola korcsolyapályájának tervét a szülői munkaközösség mérnök-elnöke készítette. Segítséget nyújtott a vízügyi igazgatóság, a pamutipar és az autójavító vállalat is, a kisz pedig 7000 forintot adott erre a célra. A városi tanács neonlámpákat ajándékozott az iskoláknak.

A városi testnevelési és sporttanács jégiskolát indít a legfiatalabbaknak./mti/

--

bb 18. tizenhat országba exportálják a kalocsai fűszerpaprikát

vid/lk/s szf bs 1965. november 23.

A tavalyi rekordtermés után - a korai fagyok miatt - a vártnál kevesebb érkezett Kalocsa világhírű termékéből, a fűszerpaprikából a feldolgozó telepekre. A minőség azonban az idén is jó. Az első szedésű csövek festéktartalma kiváló. A kalocsa-vidéki fűszerpaprika- és konzervipari vállalat malmai már hetek óta új paprikát őrölnek s megkezdtek az őrlemény exportálását is. Néhány hét alatt 24 vagon friss ételízest adtak fel a külföldi megrendelőknek. Az újabb vásárlókkal együtt már 16 ország vásárolja a kalocsai fűszerpaprikát./mti/

--

9.20/a GPOue

- 12 -

Handwritten signature

bb 17. több mint ötven kilométeres kőszegély védi már a balaton partját - befejeződtek az idej partvédelmi munkálatok

vid/lk/s szf bs 1965. november 23.

A balatoni vízügyi igazgatóság, valamint a folyamszabályozó és kavicskotró vállalat szakemberei a magyar tenger várható jegesedése miatt ezekben a napokban befejezik a tavasszal elkezdett szabályozási és építési munkákat.

Idén csaknem 9 000 köbméter kőanyagot és 2 400 köbméter betont építettek be a balaton partszegélyébe. A legnagyobb munkát a zamárdi kempingnél végezték, ahol a sáttortábor területét a balatontól „visszarabolt”, területtel bővítették. Négy száz méter hosszú új partfalat építettek a régi vizszegélytől 50-100 méterrel beljebb és a holtteret a tó medréből kikotort 38 000 köbméter iszappal meg homokkal töltötték fel. Ehhez hasonló munkát fejeztek be a balatonmáriai községi strandfürdőnél is, ahol a tóból kikotort üledékből mintegy 40 000 köbmétert használtak fel az elrekesztett vízterület feltöltésére. Az új kőgátak építésével a balaton állandó és ideiglenes partfalainak a hossza már meghaladja az ötven kilométert. A partfalnak mintegy kétharmada a somogyi oldal hullámveréstől és eróziós károktól leginkább veszélyeztetett részein épült.

A partkiképzésnek és a védelemnek egy újszerű változatát is megvalósították idén kísérletképpen. Hét új balatoni kempingnél, a tengerparti lidókhöz hasonlóan építették ki a partot. Ezeket a vizre enyhén lejtő homokos partokat rendkívül kedvelik a balaton-fürdő vendégei. Ahol a hullámverés enyhébb, és az egyéb körülmények is megengedik, a jövőben is mellőzik a kőgátak építését. A jövő évek tapasztalatai döntik majd el, hogy a balaton néhány helyén ki lehet-e alakítani hosszabb élettartamu lidókat./mti/

--

bb 22. Bánk bán-előadás az erkel-fa szomszédságában

vid/tné/s sr cz 1965. november 23.

Az elmúlt két évben várakozáson felüli sikere volt gyulán a várszínház előadásoknak. A jövő nyáron két drámát mutatnak be tiz-tiz előadásban. Színpadra kerül Katona József: Bánk bán és Heltai Jenő: Néma Levente című műve. A Bánk bán-t a várfürdő parkjában lévő erkel-fa szomszédságában adják elő, ahol a világhírű zeneszerző az opera zenéjét komponálta.

A tervek szerint két hangversenyt is tartanak a jó akusztikájú várudvarban. Tervezik továbbá, hogy a gyulai városi tanács és a művelődésügyi minisztérium pályázatot hirdet a vár történelmével kapcsolatos drámák írására./mti/

--

9.25/a GPOue

- 13 -

Handwritten signature

bb. 19. ötszáz vagonos raktár készült pécsen korszerű építésszervezéssel

vid/lk/e szf bs

1965. november 23.

tízmillió forint költséggel ötszáz vagonos raktár építését kezdte meg a baranya megyei építőipari vállalat, pécs határában. a beruházás érdekessége, hogy Magyarországon itt alkalmazzák először az úgynevezett háló-diagramos építésszervezést, amelyet az ém számítástechnikai intézete dolgozott ki. az ural-2 elektronikus gép segítségével elkészített program a hagyományos vonalas ütemtervtől eltérően komplett ütemtervet ad az építőknek. a létesítményt technológiai folyamatokra bontották és a folyamatokat, mint önálló egységeket, a gép memóriájában raktározták el. a terv meghatározza a pontos anyag, munkaerő- és időszükségletet. amennyiben építés közben váratlan akadály zavarja a kivitelezést, a gép rövid idő alatt új programot ad, mégpedig úgy, hogy az eredeti határidőt meg lehessen tartani.

a kgst kezdeményezésére elindított kísérleti építésszervezés sok előnyt ígér, többek között a beruházás szokottnál gyorsabb megvalósítását. az ötszáz vagonos raktárnak is viszonylag igen rövid idő alatt, 1966 végéig kell elkészülni. /mti/

...-

bb. 20. milyen volt a tokaji pince? - újabb helytörténeti kiállítások nyílnak borsodban

vid/ká/sk/e cz

1965. november 23.

a miskolci herman ottó muzeum irányítása alatt álló borsod megyei muzeumi szervezet, amelyhez jelenleg öt vidéki gyűjtemény tartozik, jövőre tovább bővíti a látóvalók körét. tokajban megnyitják a pince-muzeumot. a mésztufába vájt pincében a borkezelés eszközeit, a különböző hegyaljai hordó- és palacktipusokat, az egykori palackozók címkeit mutatják be. a szendrői úgynevezett „festőházban”, ipartörténeti muzeumot rendeznek be. a 18. században épült barokk épület helyreállítása befejeződött. német származású mesterek festőműhelye volt ez a ház, ahol egykori képfestő nyomóduccokat, más mesterségbeli szerszámokat és a szendrői vár történetére vonatkozó emlékeket állítanak ki. a harmadik helytörténeti kiállítás a zempléni vidéken, a festői szépségű telkibányán nyílik. a 18. században alapított kőedénygyár földszinti része, az egykori műhely teljes épségben megmaradt, s a falu lakói megőrizték az ott készített használati tárgyakat, tányérokat, különböző korsókat, pálinkás-butykosokat, „komátalakat”, a legszebb darabokat kádár sarolta nyugalmazott tanítónő gyűjtötte össze. /mti/

...-

9.30/a 102^{SP}Pré

- 14 -

Mu

bb. 21. külföldi csempészt ítéltek el

vid/j/e sr cz

1965. november 23.

a zalaegerszegi járásbírósa m.kalef izraeli állampolgárt csempészsért, üzérkedésért, devizagazdálkodás érdekeit sértő büntetért elítélte. a vádlott ez év júliusában olasz gépkocsival érkezett a letenyei határállomásra, s onnét autóbusszal folytatta útját nagykanizsáig. nagymennyiségű ruházati cikket és órákat hozott magával, s azokat a vámvizsgálatot kijátszva, a letenyei autóbusszállomáson, majd a nagykanizsai autóbusszállomásnál árulta. a zalaegerszegi járásbírósa m.kalefot 8 hónapi szabadságvesztésre ítélte és elrendelte a csempészaruk elkobzását. a vádlott enyhítésért, az ügyész súlyosbításért fellebbezett. az ítélet nem jogerős. /mti/

...-

bb. 23. elkészült a pécsi székesegyház belső restaurálásának első szakasza

vid/tm/e sr cz

1965. november 23.

a pécsi székesegyházban negyedik éve dolgoznak a restaurátorok: a külsejében megfiatalodott épület a művészek munkája nyomán belül is visszanyeri eredeti pompáját. elkészült a három évre tervezett belső felújítás első szakasza, amely kétezer négyzetméter falfelület restaurálását jelenti. a munka bicskei karle jános főrestaurátor-festőművész vezetésével, valamint illés jános és szentesi róza festőművészek közreműködésével hét hónapja kezdődött. az idei programban a hetven méter hosszú, husz méter magas főhajó restaurálása szerepelt, ami a tervezett határidőre el is készült. igen sok munkát adott a képeket övező díszítőelemek felújítása. a művészek mindenütt megvizsgálták a falfelületet, eltávolították a port, szennyeződést, a pergő festékréteget, a hiányokat pedig az eredetinek megfelelően pótolták. a megújult freskókat porozus műanyaggal itatták át. a restaurálás folyamatáról részletes leírás és fényképfelvétel készült.

a téli hónapok alatt szünetel a munka, a restaurálást jövő év tavaszán folytatják. a következő évi program a székesegyház oldalhajóinak felújítása lesz. /mti/

...-

9.35/a 103^{SP}Pré

- 15 -

Mu

bb. 24. kárpitozott butor készül a nagykőrösi pipagyárban

vid/gö/e ki bs

1965. november 23.

a pipáról külföldön is ismert nagykőrösi faipari vállalatnál az idén kezdték meg kárpitozott butorok gyártását. a kőrösi-varia elnevezésű garnitúra tíz butordarabból, ruhaszekrényből, vitrinből, fehérneműszekrényből, dohányzóasztalból, négy fotelből és két heverőből áll. a gyárban most készül az ötszázadik garnitúra, s az év végéig még száz kerül az üzletbe. a nagykőrösiek a jövő évben már ezer ilyen garnitúrát készítenek. /mti/

bb. 25. két nap volt a pécs-nagykanizsai lovasfutár menetideje - gyűlik a pécsi közlekedési múzeum anyaga

vid/lk/e szf bs

1965. november 23.

a közlekedéstudományi egyesület pécsi csoportja közlekedési múzeum alapításán munkálkodik: régi menetrendek, postakürt, postakocsi, térképek, fényképek, okiratok, régi postás-egyenruhák alkotják a jelenlegi gyűjteményt. egy régi postásdinasztiánál tartják számon az első nagykanizsa-pécs közötti lovasfutár menetrendet. kiderül belőle, hogy a lovasfutár két nap alatt tette meg a két város közötti távolságot. a közlekedéstudományi egyesület önálló teremben, vagy a pécsi janus pannonius múzeum helytörténeti múzeumának részeként 1966-ban szándékozik berendezni az érdekesnek ígérkező múzeumot. /mti/

bb. 27. izotóp a cukorrépa nemesítés szolgálatában

vid/ká/sk/e cz

1965. november 23.

a cukorrépa nemesítés hazájában, sopronhorpácson egymillió forintos költséggel izotóp-laboratóriumot rendeztek be. a jövőben izotóppal vizsgálják a nemesítési anyag tápanyag-felvételét, a cukorképződés folyamatát. ugyancsak izotópos módszerekkel állapítják meg a növények betegségekkel szembeni ellenállóképességét. a laboratórium nagy segítséget nyújt a kutatóknak az új fajták alaposabb vizsgálatához. /mti/

9.40/a 1035Pnc

- 16 -

me

bb. 26. hasznos kezdeményezés : minta házikertek hódmezővásárhelyen

vid/ká/tr/s cz

1965. november 23.

az erősen iparosodó egykori nagy parasztváros, hódmezővásárhely belterülete több mint háromezer hold, akkora, mint egy közepes nagyságú termelősövetkezet. a családi házakhoz két-háromszáz négyszögöles kertek tartoznak, ezek azonban nagyrészt elhanyagoltak, a legjobban gondozott kiskertek tulajdonosai most szakkör alakítását határozták el. minta házikerteket hoznak létre, ahová meghívják a kevés gyakorlattal, kisebb szak-tudással rendelkező házigazdákat. már ki is jelöltek néhány bemutatásra alkalmas területet. ilyen például makó párt kertje, egy ötven négyszögöles kis terület, ahol minden évben legalább hat mázsa csemegezőlő terem. a cél a háztáji szőlő- és gyümölcs-termesztés fellendítése, s ennek érdekében a helyi földműves-szövetkezet kamatmentesen ad majd szőlődugványokat, megszerve a permetezőgépek kölcsönzését, valamint a növényvédő szer ellátást. a kiskertek tulajdonosai kérték, hogy a városi tanács mezőgazdasági osztályának segítségével létesítsenek központi szőlő-gyökereztető- és faiskolát, amely a tájjellegnek legjobban megfelelő fajtákkal látja el a telepítőket. /mti/

bb. 28. szolnok megyében

vid/tr/s sr cz

1965. november 23.

évente két-háromezer névadó- és házasságkötési ünnepséget rendeznek a társadalmi szervezetek. a ságvári endre művelő-dési ház érdekes kezdeményezést valósít meg, hogy az új típusú családi ünnepeket valóban emlékeztető ünnepséggé tegye: két napos tanfolyamon „hivatásos” szónokokat képeznek ki. a hallgatók megismerkednek a retorika alapfogalmaival, a szónoki beszéd logikájával, érzelmi, pszichikai hatásaival. előadást hallanak a helyes beszédtechnikáról, az ünnepi beszédek tartalmi követelményeiről. az első tanfolyamot szolnokon tartották meg, ahol a törökszentmiklósi és a szolnoki járás községeiből nyolcvan hallgató vett részt. a legközelebbi szónokképző tanfolyamra a járszásban kerül sor. /mti/

9.45/a 1035Pnc

- 17 -

me

bb 29. szélesvásznú vándormozi szabolcsban

vid/gk/s sr cz

1965. november 23.

szélesvásznú vándormozi kezdte meg működését szabolcs-
szatmár megyében. az első előadást kálmánházán tartották.
a vándormozi havonként 20-25 olyan községet keres fel, ahol
még nincs szélesvásznú filmszínház./mti/

--

bb 31. ausztriában is gyártják már a magyar f-6-os szén-
kombájnt

vid/lk/s szf bs

1965. november 23.

mosonyi ferencnek, az oroszlaniai szénbányák vállalat
bányafejlesztési osztálya helyettes vezetőjének és omaszta
lajosnak, a bányászati kutató intézet gépészmérnökének talál-
mányával új típusú jövesztő fejet szerkesztettek az ajtay-féle
f-5-ös szénkombájnhoz. az f-5-ös gépekkel már évek óta jó ered-
ménnyel dolgoznak oroszlanyon, így a korszerűbb f-6-os típusnál
hasznosíthatják ennek a típusnak a tapasztalatait. a módosítás
lényege, hogy amíg a régi gép két feje ellenkező irányban
forog, ennek egy irányban forognak a jövesztőfejei. másképpen
helyezték el a fejek késeit is, így nagyobb széndarabokat bírnak
jövesztetni. az új gép harminc százalékkal nagyobb teljesítménnyel
dolgozik, mint elődje és lényegesen kisebb az energiafogyasztása.
sajtólégbiztos motorral metángáz- veszélyes bányákban is alkal-
mazhatóvá tették.

már az f-5-ös fejtő -rakodó gépek jó munkájára is felfigyel-
tek az osztrák szakemberek és kipróbálásra vásároltak belőle.
nagyon jó eredménnyel használták, ezért megvásárolták nemcsak
ennek, hanem az f-6-osoknak a gyártási jogát is. az első
f-6-os kombájnt már el is készítették az osztrák alpine
montan-union cég./mti/

--

9.50/a 10.10.1965

- 18 -

Mel

bb. 30. több mint tizenkétezer bérlet a szegedi nemzeti
színház előadásaira

vid/tné/e sr cz

1965. november 23.

a szegedi nemzeti színház jegyirodája az idei évad
előadásaira 12 400 bérletet adott el, lényegesen többet,
mint az előző évben. az új bérlettulajdonosok között
3.200 termelőszövetkezeti tag van: nagyobb részük egyéni-
leg vásárolta meg állandó helyét a színházi előadásokra,
a többiek részére a közös gazdaság kulturális alapjából
váltottak bérletet, jó munkájuk jutalmaként. a szegedi
felsőoktatási intézmények hallgatói csaknem 1000 színház-
bérletet vásároltak. jó eredménnyel zárult a középisko-
lás bérletakció is.

szentesről, battonyáról, orosházáról és más városok-
ból, falvakból különvonatok, különautóbuszok viszik sze-
gedre a színházlátogatókat.

a szegedi nemzeti színház az új évadban mintegy 150
tájelőadást tart. gördülő operaegyüttesük 30 alkalommal
látogat el más városokba. tiszter lépnek fel a székesfe-
hérvári színházban, a hódmezővásárhelyi petőfi
művelődési házban, 48 alkalommal vendégszerepelnek. /mti/

--

bb. 32. havi készpénzfizetés szolnok megye termelőszövet-
kezeteiben

vid/ká/sk/ e cz

1965. november 23.

a jövedelemelosztás fejlett formájára tért át szolnok
megye három közös gazdasága, a tiszafüredi hámán kató, a
jászjákóhalmai béke és az abádszalóki Lenin termelőszövet-
kezet. a tagság végzett munkáját normák szerint mérik, s a
szövetkezeti gazdák havonta kapják kézhez fizetésüket. az
abádszalóki Lenin tsz-ben saját normakönyvet alkalmaznak,
amelyet a földművelésügyi minisztérium által kiadott irány-
elvek és az állami gazdaságok által alkalmazott normák fi-
gyelembevételével készítettek el. a tagok teljesítményét
munkautalványokon számolják el, s a garantált jövedelem 80
százalékát adják kézhez minden hónapban. az új fizetési for-
ma bevezetése óta növekedett a tagság jövedelme. az egész
évben folyamatosan dolgozó növénytermelők havi keresete meg-
közelíti a 2000 forintot, az állattenyésztők évi jövedelme
pedig felül van a 20 000 forinton. a szövetkezet évi 12 nap
fizetett szabadságot is biztosít. /mti/

--

9.55/a 11.10.1965

- 19 -

Mel

bb. 33. felavatták dobozon békés megye huszadik nyilvános könyvtárát

vid/j/e sr cz

1965. november 23.

dobozon átadták rendeltetésének békés megye huszadik korszerű nyilvános könyvtárát, amelynek létrehozására háromszázezer forintot fordítottak. a község lakossága jelentős társadalmi munkával segítette a könyvtár megépítését, berendezését. az új könyvtárban csaknem nyolcezer kötet között válogathatnak az olvasók. /mti/

bb. 34. kiskunhalas határában

vid/j/e sr cz

1965. november 23.

talajjegyengetési munka közben muzeális értékű lelet került felszínre: római kori borostyángyöngyöket rejtett itt a föld. több mint 110 darabot szedtek össze. a leletet átadták a thorma jános múzeumnak. megállapították, hogy az ékszer körülbelül 1 500 évvel ezelőtt került erre a vidékre. /mti/

bb. 35. „szervizhajót”, építenek a szekszárdi úttörők

vid/tné/e sr cz

1965. november 23.

dunai, balatoni és rábai nyári viziturára készülnek a szerszárdi viziúttörők. a helyi 2-es számú általános iskolában és a központi politechnikai műhelyben egy mindenes „szervizhajót”, építenek a télen a pajtások somogyi lajos tanár, vizirajvezető irányításával. egy csepel motort alakítanak át csónakmotorrá, s ehhez hajótestet építenek. a mintegy öt méter hosszú és két méter széles „szervizhajóval”, tábori- és konyhafelszereléseket visznek majd előre, hogy mire a „legénység”, a kijelölt célhoz ér, már kész tábor várja ivóvízzel, élelemmel, sátrakkal. a felszerelésen kívül több személy szállítására is alkalmassá teszik a dereglyét, amelyet vontatásra is felhasználnak majd. /mti/

10.00-/a 11.05 Pnc

- 20

me

bb 36. komárom megyében a fehér kenyér fogyasztás nagyobb az országos átlagnál

vid/tné/s szf bs

1965. november 23.

komárom megyében kiszámították, hogy a második öt éves tervben mennyit költött a lakosság egyes iparcikkek vásárlására. szinte ugrásszerűen emelkedett a sütőipari termékek fogyasztása. a megye lakossága az öt év alatt 546 millió forintot adott ki kenyérre, péksüteményre. csaknem 144 millió kilogramm kenyér és több mint 270 millió péksütemény fogyott el a megye üzleteiben. minden komárom megyei lakos öt mázsa kenyeret és csaknem ezer darab péksüteményt fogyasztott el 1961 óta. az emelkedés egyik oka, hogy a falusi asszonyok nagy része már nem süt házikenyeret. a tervidőszak első évében még csupán 21,400.000 kiló kenyeret vettek, az idén már eddig 25,700.000 kilót vásároltak. péksüteményből ebben az évben három és fél millió darabbal fogyasztottak többet, mint 1961-ben. a finom fehér kenyér aránya 6,4 százalékról 40 százalékra emelkedett. a megyében fogyasztott fehér kenyér mennyisége az országos átlagot tíz százalékkal haladja meg. /mti/

bb 37. traktorvezetést tanulnak a leendő falusi pedagógusok

vid/j/s sr cz

1965. november 23.

az egri tanárképző főiskolán a kisz bizottság kezdeményezésére traktorvezető tanfolyamot szerveztek, amelyen a mezőgazdasági és műszaki ismeretek leendő szaktanárai és más szakhallgatói is részt vehetnek. ennek az érdekes kezdeményezésnek az a célja, hogy a falura kerülő pedagógusok jártasságot szerezzenek a mezőgazdasági gépek kezelésében és oktathatni tudják a legszükségesebb ismereteket.

önkéntes jelentkezés alapján a hallgatók öthónapos tanfolyamon, heti 16 órában sajátítják el az elméleti és gyakorlati ismereteket. a tanfolyam elvégzése után a hallgatók vizsgát tesznek a pétervásári gépállomáson, majd ezt követően a kpm vizsgabizottsága előtt vontatóvezetői jogosítványt szerezhetnek.

az első kísérleti tanfolyam - amelynek 30 résztvevője volt - az idei nyáron fejeződött be. a most kezdődő tanfolyamra kilencven fiatal jelentkezett. /mti/

11
10.05/a 11.10 Pnc

- 21 -

me

bb 38. magas hozam, alacsony önköltség - kiváló eredményeket értek el a felszabadulási munkaversenyben a komáromi állami gazdasági dolgozói

vid/ká/sk/s cz

1965. november 23.

a 18.000 holdas komáromi állami gazdaságban széleskörű munkaverseny bontakozott ki az idén a felszabadulás huszadik évfordulójának tiszteletére, a gazdaság mind az 1500 dolgozója bekapcsolódott a versenybe, s nemcsak a brigádok, hanem a kerületek is versenyre léptek egymással. a gazdaság vezetősége a prémium és a nyereségrészesedés ösztönző növelése mellett az önköltség csökkentése, s e tekintetben az év eleje óta kiváló eredményeket értek el. az állattenyésztésben a tejtermelést kivéve valamennyi önköltség alatta maradt a tervezettnél. a borjakkal például a tervezett 16,89 forint helyett 14,40 forinttal értek el egy kiló súlygyarapodást, a növendékmarha nevelés kilónkénti költségét május óta négy forinttal csökkentették, a marhahizlálás két forinttal kerül kevesebbe kilónként, mint amennyit tervük előir. hasonlóan kedvezően alakultak a sertésenyésztés önköltségei.

-hozamok

Velosztásával is segítette a verseny kibontakozását, a cél a termés/

kimagasló eredményeket értek el a növénytermesztésben is. az őszi árpa a tervezett 14,8 mázsa helyett 19 mázssal, az őszi buza 15,2 mázsa helyett ugyancsak 19 mázssal fizetett. ebből a két növényből csaknem hárommillió forint értékű a többletermés. borsóból a tervezett hét mázsa holdankinti hozamot csaknem megkétszereztek, s jól fizetett cukorrépájuk, kukoricájuk is. értékesítési szerződéseiknek eleget tettek, sőt kenyérgabonából 4000 mázssal, hizott marhából több mint 400 mázssal adtak többet a tervezettnél és már teljesítették egész évi sertés értékesítési tervüket is. így jóllehet a gazdaságban az elemi károk több mint hárommillió forint értékű kiesést okoztak, várhatóan túlteljesítik a tervezett tiszta jövedelmet. /mti/

.."

10.12/a 11 25 P.é

- 22 -

bb 39. kresz oktatás a kaposvári általános iskolában

vid/tné/s sr cz

1965. november 23.

a kaposvári általános iskolákban kedden megkezdődött a rendszeres kresz oktatás. az órákat a belügyminisztérium közlekedésrendészeti, valamint a kpm közlekedési szakemberei tartják. mintegy 3.800 általános iskolás ismerkedik majd a közlekedés szabályaival és december végén vizsgát tesznek a kresz-ből.

a kaposvári általános iskolák után, jövő év tavaszán, a megye több községében, főleg a balatonmenti faluk általános iskoláiban is bevezetik a kresz oktatását. /mti/

.."

bb. 40. gyilkos után nyomoz a rendőrség

sk/e sr cz

1965. november 23.

hétfőn, november 22-én, feltehetően 17 és 19 óra közötti időben, lakásán, ismeretlen tettes, öt késszurással megölte bakhi józsefné, 48 éves, budapest, 14. kerület, fogarasi ut 113. szám alatti lakost. a rendőrség a tettes elfogására a nyomozást megindította. /mti/

.."

bb. 41. levelező vadászok baranyában

vid/ká/sk/e cz

1965. november 23.

a magyar vadászok országos szövetségének baranya megyei választmánya egyéves szaktanfolyamot indított. hetven vadásztanuló levelező úton sajátítja el a tananyagot és pécssett - rendszeres időközben - konferenciára gyűlnek össze, ahol előadásokat hallgatnak és beszámolnak tanulmányaikról. a tanfolyamot kedden ünnepélyesen nyitották meg pécssett, a városi művelődési házban. a tanfolyam programjában olyan előadások szerepelnek, mint a vadászat gyakorlása és a vadászati módok, vadászetika, vadásztörvény, a vadak téli etetése és gondozása, madárvédelem, stb. /mti/

13.03/e

13.07/a

- 23 -

bb 42. időjárásjelentés

gg/s cz

1965. november 23.

a meteorológiai intézet jelenti november 23-án,
kedden 13.00 órakor :

hideg idő

az átmeneti enyhülés után közép-európát, így a kárpát medencét is ismét kontinensünk északkeleti tájairól származó hideg levegő árasztotta el. hatására sokfelé havazik, helyenként erős, időnként viharos erejű szél fúj, ennek következtében hófúvásokat is jelentenek, enyhébb időjárás már csak a fekete- és a földközi-tenger medencéjében és szárazföldünk atlanti óceáni partvidékén található, hazánk fölött tegnap a délutáni órákban nyugat felől fokozatosan beborult az ég, a nyugati és déli megyékben általában 1-4, máshol 4-7 órán át sütött a nap, a hőmérséklet napközben az ország nagyrészen plusz 3- plusz 8, a déli natárvidéken és a tiszántul déli felén plusz 8 - plusz 12 fokig emelkedett, ma reggelre északnyugaton mínusz 3- mínusz 5, máshol plusz 1 - mínusz 3 fokig süllyedt, a tegnap délután nyugaton havazás, délen eső formájában kezdődött csapadék hullás az éjszaka folyamán országos jellegűvé vált és délen is fokozatosan átment havasesőbe, majd havazásba, a lehullott csapadék mennyisége a dunántulon és a déli megyékben sokfelé meghaladta a 10, sőt baracson elérte a 19 millimétert, a hóréteg vastagsága reggel 7 órakor az északkeleti területek kivételével, hegyeinkben 10-15 centiméter között volt, ma délelőtt továbbra is borult maradt az ég, délnyugatról havazásokat, észak-nyugatról hófúvásokat jelentettek.

budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke plusz 3,5 fok volt, 0,2 fokkal alacsonyabb, mint a sokévi átlag, ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet mínusz 1 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 762 milliméter, mérsékelten emelkedő irányzatú.

várható időjárás szerda estig : ma erősen felhős idő, megismétlődő havazásokkal, holnapra felszakadó felhőzet, kevesebb havazással, élénk, helyenként erős, a dunántul nyugati felén és északkeleten időnként viharos erejű, holnapra fokozatosan mérséklődő északi, északkeleti szél, hófúvások, hideg idő.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 4- mínusz 9, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 0- mínusz 5 fok között.

a duna vizállása budapestnél kedden délelőtt 11 órakor 187 centiméter./mti/

.-

13.30/a

- 24 -

14¹⁵ 3e

bb 43. a magyar szolidaritási bizottság távirata az afro-ázsiai szolidaritási tanácshoz

sk/s zs cz

1965. november 23.

a magyar szolidaritási bizottság a következő táviratot küldte az afro-ázsiai szolidaritási tanácshoz:

- a nemzetközi közvéleménnyel együtt a magyar népet is mélyen felháborította mehdi ben barka, a haladó marokkói politikus pünös eurablása és a leghatározottabban elítéli az emberiség legelőkelőbb elveinek ezt a meghökkenítő semmibe vevését, a magyar szolidaritási bizottság a legmélyebb együttérzéséről biztosítja az afro-ázsiai szolidaritási tanácsot, amelyben meh barka értékes és aktív tevékenységet fejtett ki./mti/

bb 44. 1500 kilométeres mikrohullámu lánc - a kohó- és gépipari miniszter a mikrohullámu technika fejlődéséről

sl/sk/s cz

1965. november 23.

kedden a technika házában megkezdődött a 15 évvel ezelőtt alapított távközlési kutató intézet tudományos ülészsaka, a három napig tartó tanácskozásokon a távközlési technika ismert szakemberei tartanak tudományos előadásokat.

dr. horgos gyula kohó- és gépipari miniszter megnyitó beszédében elmondotta, hogy az évek folyamán az ország egyik legnagyobb ipari kutató intézetévé fejlődött a táki, immár közvetlen tudományos és műszaki együttműködést folytat, szovjet-, csehszlovák-, ndk-beli és lengyel híradástechnikai kutató intézetekkel, vállalatokkal, kapcsolatai kialakulóban vannak jugoszláviával is, hangsúlyozta, hogy az intézet eredményei azért nagybecsűek, mert szoros kapcsolatban állnak napjaink követelményeivel, az intézet kutatásai alapján a magyar ipar már sorozatban gyártja a szélessávú mikrohullámu gerinchálózati hírközlő berendezéseket, ezek segítségével a televízió műsorát vezeték nélkül lehet nagy távolságra továbbítani, egyidejűleg több-száz telefonbeszélgetés közvetítésére is alkalmasak, gtt 4000/600 típusu berendezéseikből bel- és külföldre eddig annyit szállítottak, hogy ha azt láncba kapcsolnák, 1500 kilométernyi távolságra sugározhatnának műsort.
/folyt.köv./

14.15/a

- 25 -

14¹⁵ 3e

bb 44./ 1500 kilométeres...../ 1.folyt./ s

ezek a berendezések kötnek bennünket össze a szomszédos országok televízióival, később pedig telefonközpontjaik egy részével is.

a miniszter utalt arra, hogy az eddigi tapasztalatok felhasználásával az egyik szovjet kutató intézettel együttműködve a druzsba mikrohullámu berendezés kialakításán dolgozik az intézet. ez már a legújabb nemzetközi irányzatoknak és követelményeknek is megfelel, kapacitása és megbízhatósága igen nagy lesz. alkalmas például színes tv-műsor közvetítésére, elektronikus adatfeldolgozó rendszerek adatainak továbbítására, vagy mintegy 2000 egyidejű- telefonbeszélgetésre. a berendezések nagyrészt félvezetőkkel működnek a hagyományos elektroncsövek helyett. az intézet igen jelentős eredményeket ért el a korszerű új berendezésekhez szükséges anyagok, alkatrészek, műszerek kutatásában. mindenekelőtt a híradástechnikai ferritek gyártásának bevezetéséről, a germánium és a szilícium félvezető alapanyagok gyártástechnológiájának kidolgozásáról, a mikrohullámu diódák és elektroncsövek, valamint az elektrolitikus kondenzátorok kutatásában elért sikerekről van szó.

a miniszter az intézet példájára hivatkozva rámutatott, hogy a tudományos munka is lehet tervszerű. a táki-ban egyre inkább háttérbe szorul a gyakori próbálgatások módszere, helyette a tudományos rendszerességgel és előrelátással végzett munka került előtérbe. mélyreható analízissel, erős matematikai apparátus közreműködésével építik fel eredményeiket az intézet munkatársai. az intézetben 23 olyan brigád működik, amelyben a kutatók a laboránsokkal és a fizikai dolgozókkal együttműködnek a kutatási témák gyorsabb megoldásáért. közülük 11 brigád a szocialista címet is elnyerte. ma már hat kossuth-díjasa, 37 egyéb kitüntetettje, 16 kandidátusa és 17 aspiránsa van a táki-nak, rajtuk kívül 128-an vesznek részt magasszintű szervezett műszaki továbbképzésben. az ott dolgozók 1957 óta 135 szolgálati szabadalmat jelentettek be, ebből negyvennyolcat külföldön is elfogadtak.

a megnyitó után dr. ács ernőnek, az intézet kossuth-díjas igazgatójának tudományos értekezésével megkezdődött a háromnapos ülészak. /mti/

--

14.28/a

14.28/a
3c

- 26 -

bb. 45. üzemzavar a kőbányai hőerőműben, körülbelül 20 óra hosszat csak nagyon mérsékelten fűtenek az üllői uti lakótelepen

1 hbj/tm/e vg cz

1965. november 23.

a kőbányai hőerőmű ugynevezett nagynyomású távvezetékében üzemzavar keletkezett, fuvásokat, folyásokat észleltek. a zavarok elhárítására - előreláthatólag 20 óra hosszat - le kell állítani a hőerőművet, s így az nem tud hőenergiát szolgáltatni az ipari üzemeknek és az üllői uti lakótelepnek.

a hibák gyors kijavítására kedden és szerdán a hőerőmű beszerzi a szükséges felszereléseket és előkészíti a javítási munkálatokat. a hőenergia-szolgáltatást november 24-én este 8 órakor szünteti be és előreláthatólag november 25-én délután 4 és 5 óra között helyezhetik ismét üzembe a művet. a vállalat vezetői hangsúlyozták, hogy számukra megfelelőbb lett volna a javítási munkákat szombaton és vasárnap elvégezni, amikor az ipar nem igényel gőzt és melegvizet, csak hogy hétköznap, ezért hozták előbbre a javítási munkák idejét.

a fővárosi távfűtés és melegvizszolgáltató vállalat a kőbányai hőerőmű leállása idején is igyekszik némileg temperálni a lakásokat. csütörtökön délelőtt 10 órakor beindítják az erőműben lévő öt kis tartalék-kazánt és szerdán délután a telepen lévő mozdonykazánokat. ezeknek teljesítménye azonban csak arra elegendő, hogy megakadályozza a lakások falainak teljes kihűlését. az üzemzavar elhárítása idején a lakásoknak nem tudnak melegvizet adni. /mti/

--

bb. 47. hajdusági szövetkezeti gazdák budapesten

vid/ká/sk/e cz

1965. november 23.

a hajdu-bihar megyei termelőszövetkezetek önszegélyező csoportjának szervezésében kedden 150 hajdusági szövetkezeti gazda érkezett budapestre háromnapos látogatásra. a vidéki vendégek találkoznak budapesti ipari munkásokkal, megismerkednek a főváros nevezetességeivel, muzeumaival, esténként pedig színházi program várja őket. debrecenből egyébként ez évben már több mint 3 000 hajdusági tsz-tag utazott az önszegélyező csoport szervezésében többnapos budapesti látogatásra. /mti/

--

14.37/e

14.43/a

14.37/e
3c

- 27 -

bb 50. ankét a különleges rézötvtözetek kutatásáról és gyártásáról

sl/sk/s cz

1965. november 23.

a csepel vas- és fémművek és az országos magyar bányászati és kohászati egyesület rendezésében kedden kétnapos ankét kezdődött a technika házában a különleges rézötvtözetek kutatásával és gyártásával kapcsolatos kérdésekről. a megnyitó beszédet dr. kocsis józsef kohó- és gépipari miniszterhelyettes mondotta, hangsúlyozva a rézötvtözetek korszerűsítésének nagy jelentőségét. elmondotta, hogy különféle rézrudak és csövek gyártásának fokozására, a legkorszerűbb technológiák bevezetésére jelentős beruházások kezdődtek a csepel-vas- és fémművekben. az országnak egyre több finom, nagy tisztaságú rézötvtözetre van szüksége, hogy a hazai szükségletet s még inkább, hogy a nemzetközi piac igényeit kielégítse.

az ankéton nyolc tudományos előadás foglalkozik a különleges rézötvtözetek fejlesztésének irányjaival, a fémfizikai vizsgálatok módszereivel, a nagy tisztaságú ötvözetek olvasztásával és öntésével, s tanulmány hangzik el a rézötvtözetek nemesítési folyamatáról. a tanácskozásokon szovjet, ndk-beli, jugoszláv és lengyel szakemberek is részt vesznek./mti/

--

bb 53. horst brasch,

j/s zs cz

1965. november 23.

az ndk nemzeti frontjának hazánkban tartózkodó alelnöke kedden ellátogatott a népfront székházába, ahol találkozott erdei ferencsel, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkárával, valamint a titkárság tagjaival. a találkozón szívélyes hangú eszmecsere folytattak a két mozgalom közti együttműködés továbbfejlesztésének lehetőségeiről./mti/

--

15.32/s

15.32/s

- 30 -

bb 51. szovjet tudós előadása

k ms/gg/m/zs

1965. november 23.

p.g. bogatirjev akadémikus, a moszkvai állami egyetem professzora kedden nagy érdeklődéssel fogadott előadást tartott az akadémián tradíció és improvizáció a népköltészetben címmel. /mti/

--

bb 52. az akadémia meghívására

i ms/gg/m/zs

1965. november 23.

budapestre érkezett v. m. hvosztov akadémikus, a szovjetunió tudományos akadémiaja történettudományi intézetének igazgatója. csütörtökön a magyar tudományos akadémián előadást tart a történettudományi kutatás helyzete a szovjetunióban címmel. /mti/

--

bb 54. megkezdődött a magyar-csehszlovák történész vegyes bizottság idei ülészsaka

t ms/gg/m/zs

1965. november 23.

kedden a magyar tudományos akadémián megkezdődött a magyar-csehszlovák történész vegyes bizottság idei tanácskozása. az ülést a magyar tudományos akadémia társadalmi-történeti tudományok osztályának nevében pach zsigmond páál akadémiai levelező tag nyitotta meg. a vegyesbizottság megvitatta az elmúlt év munkáját és a jövő évi munkatervet, amelyet jóváhagyás végett a két akadémia elnöksége elé terjesztenek.

szerdán a debreceni tudományegyetem történeti intézetében háromnapos tudományos ülészsak kezdődik, amelyen a népi demokratikus forradalom kérdéseit vizsgálják meg. csehszlovák részről milan hübl, a prágai társadalomtudományi intézet tudományos főmunkatársa tart referátumot a forradalmi változások problémáikájáról csehszlovákiában, 1945-46-ban címmel. magyar részről berend t. iván egyetemi tanár a népi demokratikus fejlődés gazdasági problémái magyarországon és szabó bálint, a párttörténeti intézet tudományos munkatársa viták a népi demokratikus forradalom kérdéseiről magyarországon címmel mond bevezető előadást. az előadásokhoz számos korreferátum csatlakozik budapesti, illetőleg debreceni történészekről./mti/

--

15.50/m

- 31 -

15.50/m

bb 55. dr. Lőrincz Ferenc az olasz állatorvostudományi társaság tiszteletbeli tagja

i kz vm

1965. november 23.

a husipari kutatás terén elért kiemelkedő eredményei, valamint az élelmiszeripari kutatók nemzetközi együttműködésének elősegítéséért végzett munkája elismeréseként az olasz állatorvostudományi társaság tiszteletbeli tagjává választotta dr. Lőrincz Ferenc professzort, az országos husipari kutató intézet igazgatóját. /mti/

- . -

bb 56. elhunyt dr. Szendrey Ákos néprajztudós

i ol qk vm sr

1965. november 23.

dr. Szendrey Ákos néprajztudós, egyetemi magántanár, kandidátus, a budapesti néprajzi múzeum volt főigazgató-helyettese, a magyar néprajzi társaság volt elnöke hosszas szenvedés után 63 éves korában elhunyt.

dr. Szendrey Ákos a magyar néphit és népszokás külföldön is elismert neves kutatója, nagyszámú tudományos cikk, értekezés szerzője és a megjelenés előtt álló „magyar néphit és népszokás lexikon” szerkesztője volt. Tudományos munkásságáért több kitüntetést kapott.

dr. Szendrey Ákos a néprajzi múzeum és a magyar néprajzi társaság saját halottjának tekinti. Hamvasztás előtti búcsúztatásáról később történik intézkedés. /mti/

- . -

bb 59. csütörtökön temetik Chajes Idát

hné vm

1965. november 23.

a magyar szocialista munkáspárt budapesti bizottsága és a közalkalmazottak szakszervezete központi vezetősége közli, hogy Chajes Ida elvtársnő, a közalkalmazottak szakszervezete budapesti bizottsága titkárnak temetése november 25-én, csütörtökön délután 3 órakor lesz a rákoskeresztúri új köztemetőben. /mti/

- . -

16.34/-n

-32-

16.34

bb 60. súlyos közlekedési baleset hollóstató könnyékén - negyvenegy utasával szakadékba zuhant egy autóbusz

i vt/tné/m /sr

1965. november 23.

Kedden délelőtt negyed 10 órakor halálos kimenetelű közlekedési baleset történt a Bükk hegységben, az egert Lillafüreddel összekötő országuton. A havas úton a Békésmegyei 8-as számú aköv vállalat Ikarus farmotoros autóbusza, amely pártmunkásokat és kisz fiatalokat vitt kirándulásra Miskolcra, illetve végcélja Kassa felé, hollóstató közelében, az ugynevezett halálkanyarban megcsuszott, s átszakítva az utmenti védőkorlátot 41 utasával mintegy 60 méteres szakadékba zuhant. A szerencsétlenség színhelyére haladéktalanul nagy készülettel ki vonultak a mentők és a rendőrség.

A baleset következtében juhász Ferenc 54 éves gádorosi születésű /anyja Rozsnyai Julianna/ mezőkovácsháza Árpád ut 115 szám alatti lakos a helyszínen meghalt. 40-en megsérültek, közülük 13-an súlyosan, ezek között - a déli órákig érkezett előzetes kórházi jelentések szerint - életveszélyes sérült nincs. Egy órán belül huszonhat utast kórházba szállítottak, a többieket a helyszínen első segélyben részesítették. A súlyosan sérülteket a Miskolc-Diósgyőri Vasgyár kórházába, a könnyebb sérülteket a Miskolc Szentpéteri Kapui kórházba vitték. Gáspár János, az autóbusz vezetője, Békéscsaba, Lázár ut 30 szám alatti lakos a súlyosan sérültek között van.

A tragikus kimenetelű baleset okának megállapítására a rendőrség vizsgálatot indított. /mti/

- . -

16,40/m

. -33-

16.40

bb 57. a jövő év májusában indul meg újra a vasúti forgalom a putnok-eger közötti vasútvonal lezárt szakaszán

vid lk vm szf

1965. november 23.

a napokban a putnok-eger közötti vasútvonalon, dédes-nagyvisnyó állomás között sziklaomlás zárta el a vasúti pályát. azóta a lezárt szakaszon autóbusz-átszállással bonyolítják le a személyforgalmat.

a máv miskolci igazgatóságától nyert értesülés szerint a sziklaomlást az okozta, hogy az 1880-as években épült vasútvonal nem megfelelően kiképzett részűn az időjárás viszontagságai kőzetlazulást okoztak. a két sziklafal között mintegy 150 méteres hosszúságban megkezdtek az új lejtő kiképzését, a munkákat az eredeti elgondolás szerint úgy akarták elvégezni, hogy közben a vasúti forgalmat ne kelljen leállítani. a pályatestre zuhant 60 ezer köbméternyi kőtörmelék és a sziklafalerosztási munkálatok miatt azonban ez lehetetlen.

a vasútvonalnak ezért a részét tehát majd csak a veszélyeztetett szakasz teljes átépítése után, előreláthatólag a következő év májusában nyitják meg a rendes forgalomnak. addig a személyforgalmat autóbusz-átszállással, a teherforgalmat pedig részint tehergépkocsikkal, részint pedig az áruforgalom átirányításával bonyolítják le./mti/

- . -

bb 58. teljes hosszában elkészült a szekszárd-siófoki főközlekedési ut

vid lk vm szf

1965. november 23.

teljes hosszában újjáépült a szekszárd-siófoki 68-as számú főközlekedési ut. az utvonal iregszemcse-daránypuszta közötti utolsó szakaszának átépítését más, sürgősebb feladatok miatt mintegy kétéves késéssel készítette el az aszfaltutépítő vállalat. az új utszakaszon jelentősen kisebb mellék munkákat - padkarendezést, árkolást fejeznek be, de a forgalom már megindult. most már tehát akadálytalan lesz a gépjárműközlekedés a dél-alföld és a délkelet-dunántul felől ezen a pormentes utvonalon is a balatonhoz./mti/

- . -

16,50/m

- 34 -

HE

bb 61. országos havazás, a dunántulon hófúvások - fokozódik a hideg, de szerdán már kevesebb lesz a havazás

i cs hné vm ká

1965. november 23.

európa nagy részén változókéony, szeles, csapadékos az idő. dél- európa felett ciklon terpeszkedik a kontinens közepén pedig egy 600-800 kilométer széles sávon franciaországtól a kaukázusig óriási anticiklon-gerinc húzódik. éles hőmérséklet ellentétek alakultak ki a földrész déli, középső, illetve északi tájai között. míg például a pirreneusok és az alduna vonalától délre eső területeken a napi maximumok 15-18 fokig emelkednek, ettől északra az alpok és a kárpátok magasságában nagy területeken 0- mínusz 5 fok közötti maximumok alakultak ki. észak- európában a maximumok mínusz 12- mínusz 18, a minimumok mínusz 25 - mínusz 28 fok között ingadoznak.

hétfőn este, illetve keddre virradó éjszaka, országszerte havazások, illetve esőzések kezdődtek. kedden 7 óráig az ország nagy része néhány millimétertől 10 milliméterig terjedő csapadékmennyiséget kapott, a déli határvidékek kivételével mindenütt hó alakjában. a dunántul nagy részén és a duna-tisza közének déli felén a csapadék mennyiség elérte a 15-19 millimétert. a legujabb hótérképek szerint a friss hótakaró a dunántulon általában 7-15 centiméter vastag, a keleti országrészekén 1-7 centiméter. farkasgyepüről 17, kőszegről 20 centiméteres réteget jelentettek a megfigyelők. a hegyvidékeken eléggé egyenetlenül oszlik el a friss hó. a magasabb hegyekből kedden reggel 10-15 centiméteres, a szabadsághegyről 15, a galyatetőről 20, a kékestetőről 10 centiméteres sportolásra alkalmas réteget jelentettek.

a meteorológiai intézet központi előrejelző osztályán tájékoztatásul közölték, hogy a dunántul északnyugati tájain, valamint az északkeleti megyékben kedden 60-76 kilométeres óránkénti sebességű széllelkéseket észleltek. a dunántulon az erős szél sokhelyütt torlaszokat emelt a friss hóból. a budapesten mért napi középhőmérséklet hétfőn 0,2 fokkal, kedden pedig már 4-5 fokkal volt alacsonyabb a sokévi átlagnál. a keddi hőmérséklet hajnalban és a délutáni órákban egyaránt 0- mínusz 4 fok között volt, a minimumszint az esti órákban alakult ki. a meteorológusok szerint a dél- európa feletti ciklon kissé délebbre húzódik és nyomon követi az anticiklon-gerinc is. ennek megfelelően közép- európában a következő időszakban a keddi-nél szárazabb és hidegebb időre kell számítani. szerdára a jelek szerint felszakadozik a felhőzet, kevesebb lesz a havazás. élénk, helyenkint erős, a dunántulon és az északkeleti országrészekén időnként viharos erejű szélre van kilátás, hófúvásokra még szerdán is kell számítanunk. a hideg idő egyelőre tovább tart. a szerda reggeli minimumok mínusz 4- mínusz 9, a szerdai maximumok 0- mínusz 5 fok között alakulnak ki./mti/

- . -

17,24/m

- 35 -

HE

bb 62. elhunyt vágvölgyi miklós nyugalmazott rendőrezredes
sk/m/sr 1965. november 23.

a párt régi harcosa, a magyar partizán szövetség tagja. vág-
völgyi miklóst a belügyminisztérium és a magyar partizán szövet-
ség saját halottjának tekinti. temetése 25-én 1/2 2 órakor lesz
a rákoskeresztúri új-köztemetőben. /mti/

bb 63. budapestre érkezett algéria első magyarországi nagykövete
k külm/nnó/m/sr 1965. november 23.

Mohamed Kellou, az algériai demokratikus és népi
köztársaság első magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagy-
követe kedden budapestre érkezett.

fogadására a ferihegyi repülőtéren megjelent gergely miklós,
a külügyminisztérium protokoll osztályának vezetője. /mti/

bb 64. a legrégebb fővárosi tanácsstagok köszöntése
t hi j vm sr 1965. november 23.

a fővárosi tanács székházában kedden délután bensőséges ünne-
pésre, baráti találkozóra jöttek össze „budapest parlamentjének”,
azok a tagjai, akik a tanácsi rendszer fennállásától - 15 év óta
- megszakiítás nélkül képviselik választóikat a fővárosnál. sarlós
istván, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnöke szeretettel
üdvözölte és további jó munkát kívánt budapest legrégebb tanácsstagja-
inak, akik másfél évtizedes tevékenységük elismeréséül emléklapot és
a főváros címerével ékesített dísztárgyat kaptak ajándékba. a „ve-
terán”, tanácsstagok nevében horváth jános és hazai lászlóné mondott
köszönetet az elismerésért.

az ünnepségen varsó városának hazánkban tartózkodó küldöttsége is
részt vett, kazimierz olejniczaknak, a varsói nemzeti bizottság elnök-
sége titkárának vezetésével. -/mti/

..

17.45

- 36 -

18⁰⁰ bc

bb 65. december 4-től részlegesen leállítja belföldi járatait a
malév

k hb j gg vm 1965. november 23.

a malév vezérigazgatósága közli, hogy a repülés szempontjából
kedvezőtlen meteorológiai viszonyok, valamint a vidéki repülőterek
és a repülőtérei berendezések karbantartási munkálatai miatt belföldi
légijáratait, kivéve a budapest-debrecen-budapest járatot, december
4-től további értesítésig nem indítja, a budapest-debrecen-budapesti
járat továbbra is menetrend szerint közlekedik. /mti/

bb 66. a közalkalmazottak szakszervezete szimfónikus zenekarának
i áe tné vm sr 1965. november 23.

őszi hangversenysorozatában november 25-én brahms, haydn, csaj-
kovszkij és dvozszák műveiből adnak műsort. /mti/

bb 67. kisebb hóakadályok a dunántúlon - kedden este elsősorban a
budai hegyvidék útjait szőrták - készenléti szolgálat a fővárosi vil-
lamos vasút váltóinak takarítására

ö hb j vid gg vm 1965. november 23.

kedden betört a nagyon korán beköszöntött tél második hideg-
hulláma, s újabb havazás kezdődött. a kpm közuti főigazgatóságának
kedd esti tájékoztatása szerint a dunántúlon jelentősebb mennyiség-
ben hullott hó és az erős szél győr-sopron, vas és zala megyében tor-
laszokat emelt. sok kisebb forgalmu bekötő és összekötő ut járhatat-
lan. nyolcvan centiméter magas hóakadály keletkezett a 86-os pápa-
jánosházi uton iszkáz és kerta, 50 centiméteres a 829-es lövőfer-
tőszentmiklósi uton, rüjtökmuzsaj és fertőszentmiklós között. nyolc-
van centiméter magas átfújások akadályozzák a forgalmat a 732-es já-
nosháza-sümegei uton vanyola közelében. a 7-es ut galambok-nagykanizsa
között nehezen járható. nehezen járható a dobogókőre vezető utszakasz
is.

a közuti igazgatóságok kedden többhelyütt már a délelőtti órák-
ban utnak indították a nagy hótakarító gépeket és a hóekéket. kedden
este még nehéz volt következtetni arra, hogyan alakulnak az utvi-
szonyok a következő 24 órában, mert több helyről a szél erősbödéséről
érkeztek jelentések.

/folyt.köv./
19.-

- 37 -

19⁰⁰ bc

/bb 67. kisebb.....1.folyt./vm

zalaegerszegről érkezett hír arról számolt be, hogy kedden este zala megyében 13 bekötőúton helyenként egy méter, vagy még annál is nagyobb hóakadályok zárták el az utat. rádió közlésnél mentőkocsi maradt a hófúvásban, az esti órákban motoros hóeke indult ki-mentésére.

a máv főmenetirányító szolgálatán elmondották, hogy a vasúton nincs hóakadály, az erős szél azonban könnyen torlaszokat emelhet. a nehézkes váltóállítást miatt kisebb-nagyobb késések előfordulnak. a máv megtette a szükséges intézkedéseket esetleges hóakadályok gyors áttörésére.

budapesten az esti órákban a fővárosi köztisztasági hivatal a hegyi utak szórására irányított nagyobb erőket, mert 6 és 7 óra körül már sorra érkeztek a jelentések, hogy a nappal kissé megolvadt hó megfagy s csusznak az autóbuszok, a fővárosi autóbusz üzemforgalmi ellenőrei ismételten felhívták a gépkocsivezetők figyelmét az óvatos vezetésre. a fővárosi köztisztasági hivatal kedden a délutáni és az esti órákban is tovább folytatta a prizmákba hordott hó eltakarítását a főutvonalokról, az éjszakai órákban is 60 tefu kocsi szállította a havat.

a fővárosi villamos vasút forgalmát elsősorban a váltók eltömődése nehezíti. havazások idején egy-egy vonalon egy-egy brigád folyamatosan takarítja a váltókat. hófúvás esetén azonban szinte percek alatt újból és újból befújja a váltókat a hó. a fővárosi villamos vasút készenléti szolgálatot szervezett a váltók tisztítására és szükség esetén a sűrűn igénybevetett váltók takarítását egy-egy pályamunkás folyamatosan végzi. az urh segélykocsikat ellátták melegítő szerkezetekkel, hogy az esetleg lefagyott váltókat gyorsan rendbehozhassák. havazás és hófúvás esetén azonban minden körülmények között lelassul a forgalom, ezért a fővárosi tanács közlekedési igazgatósága kéri az utazóközönséget, hogy kedvezőtlen időjárás esetén a szokottnál előbb induljon munkahelyére, mert késésekkel számolni kell./mti/

19,10/m

19⁴⁵ 30

- 38 -

bb 68. akadémiai székhelyű egy fontos kémiai közleményről

t ms gg vm sr

1965. november 23.

kedden a magyar tudományos akadémián nagyszámu érdeklődő jelenlétében tartotta székhelyűjét nagy ferenc, az akadémia levelező tagja, a fiatal tudós előadásában beszámolt az akadémia központi kémiai kutató intézetében munkatársával folytatott több mint egy évtizedes kutatásairól. ezekkel a vizsgálatokkal sikerült tisztázni, milyen folyamatok játszódnak le a vizes oldatokban fém-katalizátorokkal történő hidrogénezéskor. ezek a folyamatok fontos szerepet játszanak a vegyiparban, többek között az igen nagy perspektívájú tüzelőelem-technikában. megállapították, hogy az anyagok egyik csoportjánál a hidrogénezés atomos, másoknál ionos mechanizmussal megy végbe, az utóbbiaknál nincs szükség a drága platina, vagy palládium katalizátorokra. ez a felismerés azért is jelentős, mert lehetővé teszi a gyártási folyamatok költségének lényeges csökkentését. a vizsgálati eredmények alkalmazhatók az oxidációs reakciókra is, ami elsősorban a gyógyszeripar és a szerves alapanyagipar szempontjából jelentős.

bb 69. előadás a szlovákiai antifasiszta harcokról

t vt j vm

1965. november 23.

a budapesti csehszlovák kultúra meghívására néhány napos látogatásra hazánkba érkezett otto krajnák, a pozsonyi párttörténeti intézet igazgatóhelyettese. a vendég kedden este a belügyminisztérium központi klubjában „antifasiszta harcok szlovákiában”, címmel tartott előadást a magyar partizán szövetség csehszlovák tagozatának tagjai, a párttörténeti intézet munkatársai, történészek előtt.

az előadó visszatekintett a csehszlovákiai forradalmi mozgalom kialakulásának időszakára, részletesen foglalkozott az 1939-1942. közötti évek eseményeivel. a továbbiakban méltatta azokat a kapcsolatosakat, amelyek a második világháború veszteséves éveiben állottak fenn az illegálisban működő szlovákiai és magyarországi kommunista szervezetek között. kiemelte, hogy a szlovákiában - s különösen a dél-szlovákiában - élő magyarok ezrei és ezrei vettek részt a demokrácia, a köztársaság védelmére kibontakozott széleskörű antifasiszta nemzeti ellenállási mozgalomban. rámutatott, hogy a fasisztaellenes akciók sikeréhez jelentősen hozzájárultak a magyarországról szlovákiába érkezett partizánok, ellenállók is./mti/

19,30/m

- 39 -

bb 70. időjárásjelentés

j/m/

1965. november 23-

a meteorológiai intézet jelenti 1965. november 23-án,
kedden 19 órakor:

hideg idő

változó mennyiségű felhőzet, legfeljebb kevés helyen
havazással. élénk, helyenként erős, fokozatosan mérséklődő
északi-északkeleti szél. hófúvások. hideg idő. várható
legmagasabb nappali hőmérséklet: nulla - minusz 5 fok között.
/mti/

...-

lc

19,38/m

- 40 -

embargo: 22 h-ig!

bb 71. a magyar távirati irodát

la vm

1965. november 23.

felhatalmazták az alábbiak közlésére:

a varsói szerződés tagállamai kormányainak nozzájárulása alap-
ján p.i.batov hadseregtábornokot, az egyesített fegyveres erők
törzsfőnökét egészségi állapota miatt saját kérelmére felmentették
beosztásából s ezzel egyidejűleg az egyesített fegyveres erők törzs-
főnökévé m.i.kazakov hadseregtábornokot nevezték ki.

...-

a szerkesztőségek figyelmébe!

a bb 71. sz. hír /a magyar távirati irodát felhatalmazták.../
harmadik és negyedik sorában is törzsfőnök helyett

v e z é r k a r i f ő n ö k

/irandó!

...-

21,20/m

-41-

2123 25d'

- v é g e -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1965. november 24.

bb 1. rendbehozzák az árpád kilátót - újabb 15 kilométer sétaut épül a budai hegyekben

vid gö vm ká

1965. november 24.

az októberben megkezdődött új gazdasági évben a budai erdőgazdaság dolgozói 3.2 millió forintot költenek a kedvelt kirándulóhelyek ápolására. ebben az időszakban többek között 15 kilométer sétautat építenek, s ezzel a budai hegyekben 103 kilométerre növekszik a sétautak hossza. ezenkívül 80 padot, nyolc esőházat helyeznek el szerke az utak mentén és öt fahidat építenek. új sétautak épülnek többek között a hármashatárhegyen., a hárshegyi vadaskertben, a hunyadormon, a rupp-hegyen és az ördögórom szikla környékén. az erdészek tervében több szépfekvésű kirándulóhely csinosítása is szerepel. nemrégiben fejezték be az újpesti természetbarátok régi, illegális találkozóhelyének, a solymár melletti rózsika forrás környékének a rendezését. a tavaszon kerül sor a guggér-hegyi árpád kilátó tatarozására. az erdőgazdaság az új gazdasági évben 68 hektáron telepít erdőt. a budai hegyekben a csillebérc, a kamaraerdő, és a solymár környéki kopárokot erdősítik, s nagyobb telepítések kezdődtek soroksár, cinkota, valamint pestimre környékén is./mti/

--

bb 2. hasznosítják a raktárakban heverő orvosi műszereket, iskolabutorokat

i hi sk vm zs

1965. november 24.

a fővárosi tanács illetékesei megvizsgálták, hogyan valósul meg a tervszerű, takarékos gazdálkodás elve a tanácsai intézményeknél. megállapították a többi között, hogy az egészségügyi, oktatási és egyéb intézmények évente több mint 100 millió forintot költenek beszerzésekre, s a berendezés, felszerelés korszerűsítésével az elavult, helyileg feleslegessé vált gépek, butorok, műszerek szükségszerűen a raktárba kerülnek, jóllehet másutt esetleg használni tudnák.
/folyt.köv./